

İndirilme Tarihi

17.02.2026 11:49:13

TDA-552 - OGUZ TURKISH II - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

General Info

Objectives of the Course

The main objectives of this course are to teach students how to conduct linguistic analysis (transcription, phonology, orthography, and morphology) using synchronic and comparative methods on selected sample texts from Old Anatolian Turkish manuscripts; to identify the linguistic (phonology, orthography, morphology) characteristics of Oghuz Turkish in general and Old Anatolian Turkish in particular; to interpret this data; and thus to provide a holistic understanding of the development of Oghuz Turkish.

Course Contents

An examination of the fundamental phonetic, orthographic, and morphological features of Oghuz Turkish, from the 13th century to the present day.

Recommended or Required Reading

KORKMAZ, Zeynep (2013), Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi, TDK Yayınları, Ankara. AKAR, Ali (2024), Oğuzların Dili, Ötügen Yayınları, İstanbul. KARATAŞ, Mustafa (2019), Her Yönüyle Türk Dili, Kimlik Yayınları, Kayseri. TİMURTAŞ, Faruk Kadri (1994), Eski Türkiye Türkçesi (XV. Yüzyıl-Gramer-Metin-Sözlük, Enderun Kitabevi, İstanbul. ŞAHİN, Hatice (2003), Eski Anadolu Türkçesi, Akçağ Yayınları, İstanbul. TÜRK, Vahit; DOĞAN, Şaban; ŞERİFOĞLU, Yasin (2016), Eski Anadolu Türkçesi Dersleri, Kesit yayınları, İstanbul. GÜLSEVİN, Gürer (1997), Eski Anadolu Türkçesinde Ekler, TDK Yayınları, Ankara. ERGİN, Muharrem (2021), Dede Korkut Kitabı 1-2, TDK yayınları, Ankara.

Planned Learning Activities and Teaching Methods

In this course, the following activities and exercises are conducted to enable students to achieve the learning outcomes required by the course: Understanding the importance of the course and its content, Providing preliminary information about the authors of the texts to be examined, Giving students the opportunity to prepare by pre-selected manuscript texts, Reading the text together with the students during the lesson, Having the students transcribe and translate the text into Turkish, Examining the phonetic and orthographic features of the text based on the transliteration, Examining the phonetic and morphological features of the words in the text using diachronic and comparative methods, Evaluating the information, sentences, and words in the examined text from the perspective of Turkish culture, supporting with current examples, Frequently using the question-and-answer method in the lesson, Specifying the author of the text to be studied the following week, Answering students' questions about previous topics at the beginning of each week's lesson, Assigning homework related to the following topics or applications each week, Assigning general homework related to the topics discussed (concepts, events, people, etc.). Discussion and evaluation of completed assignments, Providing feedback on exams, Holding individual meetings with students outside of class regarding topics they don't understand or want to discuss, Assigning individual work to students if requested. In addition, the methods used in this course are: 1. DIRECT INSTRUCTION 2. PROBLEM SOLVING 3. DISCUSSION 4. DEMONSTRATION AND PRACTICE

Recommended Optional Programme Components

In addition to the provided notes, textbooks, and suggested assignments, students are offered additional resources. The following resources are also recommended: KÖPRÜLÜZADE, Mehmet Fuad (1919, 2003). Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Akçağ Yay., Ankara. AKAR, Ali (2012), Türkiye Türkçesinin Kuruluşu ve Yunus Emre, Türk Yurdu, Yunus Emre Özel Sayısı (S. 297), s. 58-61. KARATAŞ, Mustafa (2021), "Yunus Emre'nin Türkçesinde Bilişel Söz Varlığı", Vefatının 700. Sene-yi Devriyesinde Uluslararası Yunus Emre ve Dünya Dili Türkçe (YU-DİL) Bilgi Şöleni (07-09 Mayıs 2021, Eskişehir) Bildirileri, s. 229-258. KARATAŞ, Mustafa, (2018ç), "Azerbaycan Türklerinin Konuştuğu Dilin Adı Nedir?", Türkiye ile Türk Dünyası Arasında Bir Köprü Yavuz Akpınar Armağanı, Edt. Nazım Muradov, Yılmaz Özkaya, Bengü Yayınları, Ankara, s. 425-466. KARATAŞ, Mustafa; TUNALI UÇAR, Büşra (2022), "Sovyet Dönemi Azerbaycan Türkçesindeki Yazım Tutarsızlıkları ve Nedenleri (/k/ > /t/ Sızıcılığına Örneği)", Türk Diline Artzamanlı ve Eşzamanlı Bakışlar, Paradigma Akademi, Çanakkale, s. 473-527. KARATAŞ, Mustafa (2023b), "Azerbaycan Türkçesi Konuşurlara Türkiye Türkçesinin Öğretimi", Türk Dillere Türkiye Türkçesinin Öğretimi, Edt. Umut Başar, NOBEL Yay., s. 301-368, Ankara. KARATAŞ, Mustafa, (2019a), "Türk Dilinin Azerbaycan'da Ders Kitaplarıyla Dirilişi", X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu (16-19.11.2017, Eskişehir), Bildirileri, Edt. Prof. Dr. Ferruh Ağca, Doç. Dr. Adem Koç, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları No: 312, Eskişehir, s. 967-983. KARATAŞ, Mustafa; KARADUMAN, Merve (2021), "Belirtme Durumu Çekiminin Kommunist Gazetesi Örneğinde Sovyet Dönemi Azerbaycan Türkçesindeki Değişimi ve Bu Değişimde SSCB'nin Dil Planlaması Politikasının Etkisi" Söylem Filoloji Dergisi, C. 6, S. 3, s. 762-793.

Presentation Of Course

The course structure is as follows: A few weeks of the course focus on linguistic analysis using examples from historical Oghuz Turkish texts, while the remaining weeks focus on contemporary Oghuz Turkish (Turkish, Azerbaijani Turkish) texts. The text and its author are reviewed a week in advance, and students are asked to prepare for these texts. A brief evaluation of the author and text is conducted in class. The handwritten text is read aloud with the students. The transliteration and translation into Turkish of the text are then completed. Based on the transliteration, the phonetic and orthographic features, as well as the phonetic and morphological characteristics of words, are analyzed using diachronic and comparative methods. The information, sentences, and words in the text are evaluated from the perspective of Turkish culture and supported with contemporary examples. Texts written in different alphabets are selected from Azerbaijani Turkish. Contemporary Azerbaijani Turkish texts are supported with audio and visual course materials.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Ethem Özkan Assoc. Prof. Dr. Mustafa Karataş

Program Outcomes

1. He knows the meaning and scope of the terms "Oghuz Turkish, Western Turkish, Southwestern Turkish".
2. He/She knows the place of the Oghuz Turkish written language tradition in the history of the Turkish language and the historical and contemporary Turkish dialects that constitute this tradition.
3. They know the general linguistic characteristics of Oghuz Turkish, the basic phonetic, orthographic, and morphological features that can be traced from Old Anatolian Turkish, and their development up to the 21st century.
4. It can conduct linguistic analysis on texts written in Oghuz Turkish and in different alphabets (Arabic, Latin, Cyrillic) (Old Anatolian Turkish, Ottoman Turkish, Turkish of Turkey, and Azerbaijani Turkish) and explain them diachronically in terms of phonology, orthography, and morphology.

Order	Preparation	Info	Laboratory	Teaching	Methods	Theoretical	Practise
1						Introduction, Getting to know each other: Information about the purpose, importance, delivery, methods, resources, and exams of the course.	
2						Text Analysis: Dede Korkut Stories (Dirse Han Ođlu Bođaç Han Destanı) * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
3						Text Analysis: Dede Korkut Stories (Dirse Han Ođlu Bođaç Han Destanı) * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
4						Text Analysis: Yunus Emre (Poem "gazel") * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
5						Text Analysis: Yunus Emre (Poem "gazel") * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
6						Text Analysis: Ottoman Turkish (Fuzûlî - "Gazel") * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
7						Text Analysis: Ottoman Turkish (Namık Kemal, Lisan-ı Osmanî'nin...) * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
8						Midterm Exam	
9						Exam Evaluation Answering the exam questions Discussing the mistakes made	
10						Text Analysis: Turkish (Ömer Seyfettin, Yeni Lisan) * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
11						Text Analysis: Turkish (Ziya Gökalp, Yeni Lisan: Yeni Lisanın Güzelliđi) * Reading * Transcription * Translation into Turkish * Linguistic Analysis	
12						Contemporary Oghuz Turkish Dialects and Vernaculars, Azerbaijani Turkish Text Analysis: Contemporary Azerbaijani Turkish (Latin) * Reading * Transcription * Translation into Turkish (Turkey) * Linguistic Analysis	
13						Text Analysis: Azerbaijani Turkish (Cyrillic) * Reading * Transcription * Translation into Turkish (Turkey) * Linguistic Analysis	
14						Text Analysis: Azerbaijani Turkish (Arabic) * Reading * Transcription * Translation into Turkish (Turkey) * Linguistic Analysis	
15						Evaluation of the Period	

Workload

Activities	Number	PLEASE SELECT TWO DISTINCT LANGUAGES
Vize	1	3,00
Ara Sınav Hazırlık	1	3,00
Ödev	14	3,00
Final	1	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00
Final Sınavı Hazırlık	1	10,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	3,00
Bütünleme	1	3,00
Derse Katılım	14	2,00

Assesments

Activities	Weight (%)
Final	60,00
Vize	40,00

	P.O. 1	P.O. 2	P.O. 3	P.O. 4	P.O. 5	P.O. 6	P.O. 7	P.O. 8	P.O. 9	P.O. 10	P.O. 11	P.O. 12	P.O. 13	P.O. 14	P.O. 15	P.O. 16
L.O. 1	1		1	1			3									
L.O. 2	1		1	3			3									
L.O. 3	1		1	3	4		5									
L.O. 4	1		1	5	5		5									

Table :

- P.O. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.O. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.O. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.O. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.O. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.O. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.O. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.O. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.O. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözümlenmesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.O. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.O. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.O. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.O. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.O. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.O. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.O. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır.
- L.O. 1 :** "Oğuzca, Oğuz Türkçesi, Batı Türkçesi, Güneybatı Türkçesi" terimlerinin anlamını ve kapsamını bilir.
- L.O. 2 :** Oğuz Türkçesi yazı dili geleneğinin Türk dili tarihindeki yerini ve bu geleneği oluşturan tarihî ve çağdaş Türk lehçelerini bilir.
- L.O. 3 :** Oğuz Türkçesinin genel dil özelliklerini ve Eski Anadolu Türkçesinden itibaren takip edilebilen temel ses, yazım ve biçim özelliklerini ve bunların 21. yüzyıla kadar olan süreçteki gelişimini bilir.
- L.O. 4 :** Oğuz Türkçesiyle ve farklı alfabelerle (Arap, Latin, Kiril) yazılmış (Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesi) yazılmış metinler üzerinde dil incelemesi yapabilir ve bunları art zamanlı olarak ses, yazım ve biçim açısından açıklayabilir.